

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza

w sprawie z powództwa T. Ka.
przeciwko właścicielowi M. "K." - K. G.
o zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 czerwca 2005 r.,
kasacji pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Ł.
z dnia 28 października 2004 r., sygn. akt III APa .../04,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 28 października 2004 r. oddalił apelację pozwanego K. G. – właściciela M. „K.” od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. z dnia 30 czerwca 2004 r. oraz orzekł o kosztach procesu. Zaskarżonym apelacją wyrokiem Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego K. G. – właściciela M. na rzecz T. K. kwotę 15.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia. Ponadto ustalił, że pozwany ponosi odpowiedzialność na przyszłość za dalsze skutki wypadku przy pracy T. K. zaistniałego 26 stycznia 1999 r., oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia sądu pierwszej instancji, z których wynikało, iż powód doznał wypadku przy pracy czyszcząc nadziewarkę, którą to

czynność wykonywał z polecenia pracodawcy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego prowadzona przez pozwanego masarnia jest zakładem wprowadzającym w ruch za pomocą sił przyrody, gdyż bez użycia urządzeń elektrycznych produkcja wędlin w masarni byłaby możliwa jedynie w 10 – 20 %. Nie ma przy tym znaczenia, wspomagający, zdaniem skarżącego, charakter urządzeń, skoro w tak istotnym stopniu zwiększają efektywność i sprawność produkcji. Bez znaczenia jest, czy pracodawca ponosi winę za powstały wypadek, gdyż podstawą jego odpowiedzialności jest ryzyko związane z prowadzoną masarnią. Dla przyjęcia odpowiedzialności pozwanego wystarczy, że zaistnieje ruch przedsiębiorstwa, szkoda, której doznał powód a także związek przyczynowy pomiędzy ruchem przedsiębiorstwa lub zakładu a powstałą szkodą. Szkoda, której doznał powód, w postaci 30 % uszczerbku na zdrowiu, a także ruch przedsiębiorstwa, w wyniku którego doszło do wypadku nie budzą wątpliwości. Sąd Apelacyjny wskazał, iż normalnym następstwem wykonywania przez pracownika poleceń służbowych, do których nie został w ogóle przeszkolony, jest doprowadzenie do zdarzenia bezpośrednio skutkującego powstaniem u niego szkody. Sąd Apelacyjny nie stwierdził, aby w sprawie występowały okoliczności egzoneracyjne, które zwalniałyby pozwanego z odpowiedzialności z tytułu zadośćuczynienia w związku z wypadkiem, któremu uległ powód.

Pozwany wniósł kasację od powyższego wyroku.

Skarżonemu orzeczeniu zarzucał naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 435 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i art. 361 § 2 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie.

Jako okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji wskazywał „potrzebę rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy istotnej wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, sprowadzających się do pytania: - czy w niniejszej sprawie istniał adekwatny związek przyczynowy między ruchem przedsiębiorstwa, a zdarzeniem w wyniku którego powód doznał uszczerbku na zdrowiu oraz, czy przedsiębiorstwo prowadzone przez pozwanego, jego charakter i sposób wykonywania funkcji masarskich pozwala na przyjęcie odpowiedzialności przez pozwanego w oparciu o przepis art. 435 k.c.”

Kasacja zawiera wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym również kosztów postępowania kasacyjnego ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 393 §1 k.p.c. Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeżeli w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto gdy kasacja jest oczywiście bezzasadna. Odmowa przyjęcia kasacji do rozpoznania nie może nastąpić gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza prawo albo gdy zachodzi nieważność postępowania (art. 393 § 2 k.p.c.).

Przedstawienie potrzeby wykładni przepisów prawa jako przesłanki rozpoznania kasacji należy odnieść do rzeczywistych wątpliwości, związanych z wykładnią przepisów prawnych, mających zastosowanie w sprawie.

Nie sposób jednak uznać by w niniejszej sprawie występują istotne zagadnienia prawne lub potrzeba wykładni przepisów prawnych. Świadczy o tym już sam sposób przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania. Wynika z niego pytanie o słuszność rozstrzygnięcia a nie wątpliwości o charakterze prawnym. Wskazać w tym miejscu należy, iż o uznaniu danego kompleksu za przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 435 k.c. decyduje rodzaj wykorzystywanej technologii i metod działalności. Czynnikiem dominującym, który warunkuje jego prowadzenie, muszą być środki wykorzystujące rodzaje energii przykładowo wymienione w tym przepisie (para, gaz, elektryczność, paliwa płynne). Jest to kwestia ustaleń faktycznych, podobnie jak problem związku przyczynowego. Na gruncie wskazanego w kasacji przepisu prawa istnieje bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego. Podnieść należy, iż "ruch przedsiębiorstwa" w rozumieniu przepisu art. 435 § 1 k.c. to każdy przejaw jego działalności, wynikający z

określonej struktury organizacyjnej i funkcji usługowo-produkcyjnej przedsiębiorstwa. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2001 r. IV CKN 1563/00, LEX nr 52720). Oznacza to praktycznie, że wyrządzenie szkody przez "ruch przedsiębiorstwa lub zakładu" ma miejsce zarówno wtedy, gdy szkoda jest bezpośrednim skutkiem użycia sił przyrody i pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niebezpieczeństwem wynikającym z zastosowania tych sił, jak i wtedy, gdy pozostaje w związku z samym tylko ruchem przedsiębiorstwa lub zakładu jako całości. Dla powstania odpowiedzialności z art. 435 k.c. wystarczy już wystąpienie związku przyczynowego pomiędzy ruchem przedsiębiorstwa a szkodą o charakterze *conditio sine qua non* (por. m.in. T. Dybowski, w: System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s.270, Ossolineum 1981, M. Safjan w: Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Pietrzykowskiego, Warszawa 2004, Tom I, s. 1078).

Nie stwierdziwszy by zaskarżone orzeczenie oczywiście naruszało prawo, ani zostało wydane w warunkach nieważności postępowania, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393⁷ § 1 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.